

**RAHVUSVAHELINE
ELEKTROTEHNIKA SÕNASTIK**
**Osa 195: Maandamine ja kaitse
elektrilöögi eest**

International Electrotechnical Vocabulary (IEV)
**Part 195: Earthing and protection against
electric shock**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard EVS-IEC 60050-195:2003 kujutab endast Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (*International Electrotechnical Commission, IEC*) rahvusvahelise elektrotehnika sõnastiku augustis 1998 kehtestatud 195. osa (standardi IEC 60050-195:1998, *International Electrotechnical Vocabulary (IEV) – Part 195: Earthing and protection against electric shock*) tõlget eesti keelde. Tõlkes on arvestatud standardi muudatust A1 (2001-01).

Oskussõnad on esitatud eesti, inglise, prantsuse, saksa, soome ja vene keeles, määratlused eesti ja inglise keeles, kusjuures soomekeelsed oskussõnad on võetud Soome standardist SFS-IEC 60050-195, venekeelsed oskussõnad aga kehtivatest Venemaa terminoloogiastandarditest ja standardi IEC 60050-195:1998 muudatusest A1. Ära on jäetud IEC standardis esitatud araabia-, hispaania-, itaalia-, jaapani-, poola-, portugali- ja rootsikeelsed oskussõnad.

Standardi mõnedele sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti riigitähtsiga **EE**.

Standardi kavandi koostas Tallinna Tehnikaülikooli elektriajamite ja jõuelektroonika instituudi professor Endel Risthein. Kavandi vaatas läbi ja kiitis heaks 25. juunil 2002 EVS tehnilise komitee TK 17 "Madalpinge" ekspertkomisjon koosseisus:

Meelis Kärt – Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni elektriohutuosakonna juhataja kt.
Arvo Kübarsepp – AS Elektrikontrollikeskus juhataja
Mati Roosnurm – Eesti Energia AS Jaotusvõrgu peaspetsialist
Arvo Ulla – Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liidu tegevdirektor.

Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni standard IEC 60050-195:1998 on kinnitatud ja kasutusele võetud Eesti standardina EVS-IEC 60050-195:2003 Eesti Standardikeskuse käskkirjaga 28.05.2003 nr 88.

Registrisse kantud 28.05.2003 nr 385, projekti nr 54228 standardite andmebaasis.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the IEC standard IEC 60050-195:1998 "International Electrotechnical Vocabulary (IEV) – Part 195: Earthing and protection against electric shock" with its amendment A1 (2001-01). The International Standard IEC 60050-195:1998 has the status of an Estonian National Standard.
--

SISUKORD

EESSÕNA.....	IV
SISSEJUHATUS	VI
JAOTIS 195-01 – PÕHIMÕISTED.....	1
JAOTIS 195-02 – ELEKTRIPAIGALDISED JA -SEADMED.....	7
JAOTIS 195-03 – ELEKTRILÖÖK JA LÄVIVOOLUD	21
JAOTIS 195-04 – KÄIT	25
JAOTIS 195-05 – PINGED JA VOOLUD	30
JAOTIS 195-06 – KAITSEVÕTTED ELEKTRIOHUTUSE TAGAMISEKS.....	37
EESTIKEELSETE OSKUSSÕNADE REGISTER.....	45
INGLISKEELSETE OSKUSSÕNADE REGISTER	50
PRANTSUSKEELSETE OSKUSSÕNADE REGISTER.....	59
SAKSAKEELSETE OSKUSSÕNADE REGISTER	62
SOOMEKEELSETE OSKUSSÕNADE REGISTER	67
VENEKEELSETE OSKUSSÕNADE REGISTER.....	72

EESSÕNA

1. Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon (*International Electrotechnical Commission, IEC*) on ülemaailmne standardimisorganisatsioon, mis hõlmab kõiki rahvuslikke elektrotehnikakomiteesid (IEC rahvuslikke komiteesid). IEC ülesanne on arendada rahvusvahelist koostööd kõigis elektri- ja elektroonikaala standardimisküsimustes. Selleks kirjastab IEC, lisaks oma muudele tegevusaladele, rahvusvahelisi standardeid. Nende ettevalmistamine on usaldatud tehnilistele komiteedele; iga IEC rahvuslik komitee, kes on huvitatud sellest tegevusest, võib nimetatud ettevalmistuses osaleda. Selles ettevalmistuses võivad osaleda ka rahvusvahelised, riiklikud ja mitteriiklikud organisatsioonid, mis on sidemetes IECga. IEC teeb tihedat koostööd Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooniga (*International Organization for Standardization, ISO*) vastavalt mõlema organisatsiooni vahel sõlmitud kokkuleppe sätetud tingimustele.
2. Kuna IEC igas tehnilises komitees on esindatud kõik asjast huvitatud rahvuslikud komiteed, väljendavad IEC otsused või kokkulepped olulistes tehnilistes küsimustes suurimal võimalikul määral rahvusvahelist arvamuskonsensust.
3. Koostatud dokumendid kujutavad endast rahvusvaheliseks kasutamiseks mõeldud soovitusi ja antakse välja standarditena, tehniliste teatmematerjalidena ja juhistena ning on sellistena heaks kiidetud rahvuslike komiteede poolt.
4. Rahvusvahelise ühtlustamise huvides võtavad IEC rahvuslikud komiteed IEC rahvusvahelisi standardeid läbipaistvalt ja enamalt võimalikul määral kasutusele oma rahvuslikes ja regionaalsetes standardites. Lahknevused IEC standardite ja vastavate rahvuslike või regionaalsete standardite vahel peavad olema viimastes nii selgelt kui võimalik esile toodud.
5. IEC ei teosta mingeid oma nõuetele vastavuse markeerimisi ega saa vastutada ühegi seadme eest, mis on deklareeritud kui IEC mingile standardile vastav.
6. Tuleb arvestada, et käesoleva rahvusvahelise standardi mõned elemendid võivad kujutada endast patendiõiguse objekte. IECd ei saa pidada vastutavaks mõne või kõigi selliste patendiõiguste tunnuste eest.

Käesoleva rahvusvahelise standardi on koostanud IEC tehnilise komitee TC 1 (*Terminology*) töörühm 195. Standard kujutab endast rahvusvahelise elektrotehnika sõnastiku (*International Electrotechnical Vocabulary, IEV*) 195. osa.

Käesolev standard põhineb järgmistel dokumentidel:

Eelnõu	Hääletusaruanne
1/1655/FDIS	1/1665/RVD

Täielikku informatsiooni hääletustulemustest võib käesoleva standardi kontrollimiseks leida ülalolevas tabelis nimetatud hääletusaruandest.

Rahvusvahelise elektrotehnika sõnastiku käesolevas osas on oskussõnad ja määratlused esitatud prantsuse ja inglise keeles; oskussõnad on lisaks sellele esitatud araabia, saksa, hispaania, itaalia, jaapani, poola, portugali ja rootsi keeles.

MUUDATUSE A1 EESSÕNA

Käesoleva muudatuse koostas IEC tehniline komitee TC 1 (*Terminology*) koostöös töörühma TC1/WG195 liikmetega ja tegevuskomitee rühmaga *CA/ACOS Task Force on Part 195 of the IEC*.

Käesolev muudatus põhineb järgmistel dokumentidel:

Eelnõu	Hääletusaruanne
1/1802/FDIS	1/1812/RVD

Täielikku informatsiooni hääletustulemustest võib käesoleva muudatuse kontrollimiseks leida ülalolevas tabelis nimetatud hääletusaruandest.

EE märkus 1. Käesolevas eestikeelses standardis on oskussõnad esitatud eesti, inglise, prantsuse, saksa, soome ja vene keeles, määratlused eesti ja inglise keeles. Ära on jäetud araabia-, hispaania-, itaalia- jaapani-, poola-, portugali- ja rootsikeelsed oskussõnad, juurde on võetud soome- ja venekeelsed (esimesed Soome standardi SFS-IEC 60050-195:1999, teised NSV Liidu ja Venemaa terminoloogiastandardite ning osalt käesoleva standardi muudatuse A1 järgi). Inglisekeelsete oskussõnade ameerika versioonid on tähistatud riigitähisega *US*, saksakeelsete oskussõnade šveitsi versioonid riigitähisega *CH*. Prantsus- ja saksakeelsete oskussõnade mees-, nais- või kesksugu on tähistatud vastavalt tähtedega *m*, *f* ja *n*, mitmus tähega *p*. Vananenud või mittesoovitavad oskussõnakujud on esitatud looksulgudes { }. Muudatuses A1 defineeritud või muudetud oskussõnad on tähistatud oskussõna numbri juures tähisega **A1**.

EE märkus 2. Rahvusvahelises standardis IEC 60050-195 on kasutatud, korrigeeritud või täpsustatud mõnede oskussõnade määratlusi, mis sisalduvad järgmistes varasemates oskussõnastandardites:

- IEC 60050-151:1978 (Electrical and magnetic devices);
- IEC 60050-426:1978 (Electrical apparatus for explosive atmospheres);
- IEC 60050-436:1990 (Power capacitors);
- IEC 60050-441:1984 (Switchgear, controlgear and fuses);
- IEC 60050-448:1995 (Power system protection);
- IEC 60050-461:1984 (Electric cables);
- IEC 60050-466:1990 (Overhead lines);
- IEC 60050-581:1978 (Electromechanical components for electronic equipment);
- IEC 60050-601:1985 (Generation, transmission and distribution of electricity – General) ja EVS-IEC 60050(604):1998 (Elektri tootmine, ülekandmine ja jaotamine / Põhimõisted);

- IEC 60050-604:1987 (Generation, transmission and distribution of electricity – Operation) ja EVS-IEC 60050(604):2000 (Elektri tootmine, ülekandmine ja jaotamine / Käit);
- IEC 60050-605:1983 (Generation, transmission and distribution of electricity – Substations) ja EVS-IEC 60050-605:2000 (Elektri tootmine, ülekandmine ja jaotamine / Alajaamad);
- IEC 60050-704:1993 (Transmission);
- IEC 60050-826:1982 (Electrical installations of buildings);
- IEC 60050-891:1998 (Electrobiology).

Nendest standarditest võetud oskussõnade numbrid on esitatud nurksulgudes. Kui oskussõna kuju või määratlust on seejuures muudetud, on numbrile lisatud märkend **mod** (ingl *modified*).

SISSEJUHATUS

Rahvusvahelise elektrotehnika sõnastiku osa 195 käsitleb ka teatavaid ohutuse aspekte. Ohutuse mõiste on defineeritud ISO/IEC juhises 51:1990 järgmiselt:

3.1	safety	freedom from unacceptable risk of harm.
3.1	ohutus	kahju vastuvõtmatu riski mitteolemasolu.